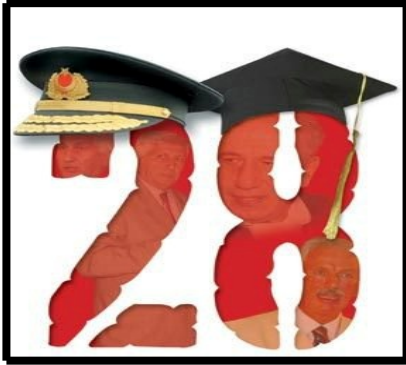

28 Şubat Yazısı: 15. Yıldönümünde 28 Şubat'a Reddiye; Bir Eleştiri-Özeleştiri Raporu

İçeriği Yazan: [Vedat KOÇAL](#) [1] Zaman: Salı, 28/02/2012 - 12:24

"usus est magister optimus"

"Deneyim en iyi öğretmendir", Antik Roma deyişi

Yazıya başlamadan önce, iki önemli noktayı bildirmem mutlak gerekli, ilki, bu yazıyı, yayınladığım tarihe, yani 28 Şubat'ın yıldönümüne ilişkin olarak, önceden kurgulamıştım;

bununla birlikte, zamanın gerçekten ilginç rastlantılarından biri olarak, 28 Şubat'la siyasal yönetimden uzaklaştırılan Refah Partisi - Milli Görüş örgütlülüğü lideri Erbakan'ın ölümünün bir gün ertesine de denk geldi; böylece, bu yazı ile, arkasından gelen AKP ucubesini, canavarını yaratan Dr. Frankenstein'lardan biri olduğum, en azından olanların yanında durup onlara katkı verdiğim için, Erbakan'dan ve temsil ettiği siyasal alandan özür dilemiş de oluyorum; kuşkusuz Erbakan'ın ve temsil ettiği siyasal alanın bütün bir ulustan ve tarihten dilemesi gereken özür istemimiz saklı kalmaktadır.

İkincisi, kendimi bildim bileli, Sosyalist idim ve halen, kendimi öyle tanımlarım. ¹ Bununla birlikte, 28

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

Page 1 of 15

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

Şubat'ın hemen öncesinde ve geçerli olduğu doksanların sonları boyunca, Atatürkçü Düşünce Derneği, Atatürkçü Düşünce Kulüpleri gibi, zamanın yükselen ulusalcı-Kemalist örgütlenmelerinde, çoğunlukla etkin olarak bulundum. *Kendimce* bir Sosyalist iken, düzenin merkezinde duran, rejimi koruma zemininde var olan bu örgütlenmelerde bulunuşumdaki çelişkinin üstünü, kuşkusuz, kaynağını 12 Mart öncesinin "Milli Demokratik Devrim-(MDD)" tezlerinden alan "ulusal sol" teorisi ve pratiği üzerinde kurgulamıştım. 20. yüzyılın son birkaç yılı ile 21. yüzyılın hemen girişini kapsayan o günlerde, Sovyet Sosyalizmi'nin çözülüşüyle birlikte, uluslar arası alanda sol politikada yaşanan dağılıp, başıbozukluk, ülkede de yansımasıyla geçerliydi. Uluslar arası alanda, *Hungtinton*, *Fukuyama* gibi, küreselleşmenin zafer çığlıkları karşısında olduğu gibi, 12 Mart ve 12 Eylül faşist sindirme darbeleri sonrasında, ulusal sol cephede de direniş gösterebilecek hiçbir canlılık yoktu. İşte bu teorik-pratik tahribat süreci içinde, '68 öncesinin sol kalemşörleri, ortaya çıkarak, küreselleşmeye karşı çareler aramaya koyuldular; çünkü, bunu asıl yapması gereken genç kuşak, 12 Mart'ın ve 12 Eylül'ün tank paletleri altında ezilerek yok edilmişti. Bu açıdan, ulusalcı ve solcu yeniden yapılanma arayışının ilk adresinin, Belli-Avcıoğlu MDD tezlerinin olması, doğal bir sonuç olarak görünmelidir. Bir başka deyişle, üstünden neredeyse yarım yüzyıl geçmiş MDD tezlerinin tarihin mezarlığından yeniden çıkıp gelmesi, '68-'78 kuşaklarının ardı ardına yedikleri geri rüzgarlar, doğrultusu fırtınalar altında kendilerine sunulanla yetinmek zorundalığını kabul edişlerinin ürünü ve sonucudur. Nitekim, CHP-İP-ADD-ÇYDD gibi "yasal" hatta "kamu yararı"na konu "sivil toplum" örgütlülüklerinin, dikkat çekici bir çoğunlukla o kuşakların üyelerinden oluşması, bu durumun göstergesi olarak gözlenmektedir.

Sonuçta, ben ve benim kuşağım, politik tarihin arenasına çıktığımızda, politikanın sol yakasında durum bu idi. ²

..

Bu, doğal gerçekliğe aykırı, zorlayıcı bütünleştirme çabasını aşarak, Sosyalizm'le Kemalizm arasında bir ayrımı ise, korkarak, başkalarından önce kendimden gizleyerek, dışa vurmadan, içten içe geliştirmem, 3 Kasım 2002 verileriyle, veya ondan bir yıl kadar önce oldu.

Zor ve yıpratıcı oldu.

İlk önce, bizim için Kemalizm'in eleştirisinin önündeki en büyük engel, başkalarından önce, kendimizdir; beynimizin derinliklerindeki benliğimizdir: 12 Eylül faşizminin "Atatürk" kültürü yaratması sürecine denk gelen okul öncesi çocukluk çağımızdan başlayarak, gençliğimizin sonlarına dek, on yıllar boyunca, evde, okulda, her yerde anlatılarak belleğimizden çok bilinçaltımıza yerleştirilen "Mustafa Kemal Atatürk - Kurtuluş Savaşı" imgeli yurtseverlik algımızla çelişiyordu; tıpkı din okullarında yetiştirilen bir çocuğun gençliğinde ateizmle tanışması gibi: önce kesin bir reddiye!

İkinci olarak, ve daha sonra, gençlik yıllarımızda, -halen de, bir bakıma öyledir- Kemalizm'in Marksist tahlili ve eleştirisi, bir tekel olarak, Kemalizm öncesi, doğrusu Kemalizm mağduru feodal köklerden türeyen, çarpık Kürt "*solu*" hareketinin tekelinde idi; dolayısıyla, bizim bu tahlillere ulaşabilmemizin önünde, ciddi bir yurtseverlik engeli, aşılmaz duvarı vardı. Kaypakkaya tezlerinden türeyen emep, ödp gibi *sözde sol* unsurlar, bizim için hiçbir ciddiyet anlamı ve değeri barındırmıyorlardı; bizi, "ulusalcı Perinçek Sosyalizmi" 'ne götüren temel nedeni, burada aramak, gerçekliğe yaklaşmış olmaktır. Bu bağlamda, kürtçü örgütlenişin, ortaya çıkışındaki, sözde bile olsa, '80 öncesi Marksist-Leninist kökenini tasfiye ederek, salt milliyetçi tavrını açığa çıkarması, bize bu olanağı veren önemli bir dayanak olmuştur. Böylece, "bölücüler"le aynı yerde durma kaygısından azade olan Türkiye solunun çeşitli unsurları, Kemalizm'i, *en azından* sorgulayan bir entelektüel tartışma sürecine girebildiler. Yeri gelmişken, Kürt solunun, sert bir viraj dönüşü ile sağcılaşarak, bugün geldiği noktada, kendini tasfiye etmiş olmasının, Anadolu'nun doğusunu ve giderek tüm ülkeyi kana boğan kirli savaştan, özellikle uyuşturucu, silah kaçakçılığı, koruculuk gibi kara para kaynaklarından beslenip palazlanan çiçeği burnunda kürt burjuvazisine karşı teslim bayrağını çekmiş olması anlamına geldiğini buraya eklemek gerekiyor; bugün, kürt sorunu ile ilgili "düşünsel" etkinliğin bölge ticaret lobisinin, özellikle Diyarbakır Ticaret Sanayi Odası merkezli bir lobinin merkezliliğinde sürdürülüyor olması, tam da bu nedenledir. ³

..

Kemalizm'in Marksist tahlile ve eleştiriye konu edilebilmesine olanak sağlayan ikinci yol açılışı ise, 28

Şubat'ın *sözde* yenilgisi, gerçekte *zaferidir*. 28 Şubat sivil-bürokratik tepkiselliğinin elde ettiği ve dönemin Genelkurmay Başkanı'nın ağzından, "*bin yıl yaşayacağı*" ileri sürülen başarının ömrünün birkaç yıla bile uzamayarak, hemen ardından, 28 Şubat'la siyasal yönetimden uzaklaştırılan Refah Partisi kökenli akp hareketinin 3 Kasım'da tek başına iktidarı ile, 28 Şubat'ı var eden kitle karşısında bir düş kırıklığına dönüşmesi, bu kitlede, daha önce 12 Mart ve 12 Eylül faşizminin zindanlarında bile sarsılmamış olan, Ordu'nun ve Generallerin bir *politik önderlik* olarak yerinin sorgulanması, eleştirilmesi sürecini doğurmuştur. 28 Şubat *yenilgisi* ve bunun sonucu olduğu besbelli 3 Kasım 2002 sonrasında ki, bugün, en katı Kemalist kesim bile, Hilmi Özkök ve Yaşar Büyükanıt örneklerinde görüldüğü gibi kişiselleştirme yoluyla doğrudan kurumsal hedef almaktan kaçınarak da olsa, açıkça Genelkurmay'ı yer yer ağır eleştirilere konu eder hale gelmiştir. Böylece, ordunun politik işlevinin, yeterliliğinin sorgulanır hale gelmesiyle, Kemalist gelenekte bir *tabu* yıkılmış oluyordu. Bununla birlikte, ve daha fazla olarak, ordudaki bu politik niteliksizleşmeye, akp iktidarının merkezi ve yerel sivil bürokrasideki etkin kadrolaşması da eklenince, sola yatkın ve siyasal literatürümüzde "sol Kemalist" olarak adlandırılan kesimde, bakışın bürokrasiden halka, emekçilere çevrilmesi kaçınılmaz olarak gelişti. 2009'daki Tekel işçilerinin sürekli eyleminin, bu eyleme gösterdikleri ilgi ve destekle, Sol Kemalistler üzerinde, özellikle bu anlamda etkileyici, daha da sorgulayıcı bir etkisi olduğu da kesindir. Oysa, 28 Şubat süreci içinde, aynı kesimin öncülüğündeki yığınlar, kitleliliklerinden doğan gücü, götürüp silahlı bürokrasiye teslim etti; çünkü, onları sokağa, meydanlara çıkartan güç, toplumsal-sınıfsal ekonomik istemlerden çok, siyasal üstyapıya ilişkin "laiklik elden gidiyor" kurgusu idi. Bu hali ile, 28 şubat sivil hareketinin çekim merkezi, burjuva apolitizminin belirleyiciliği altında, tekil olarak rejime, laikliğe ilişkin siyasal kaygı ve gündemdi; sözde eylemselliği yürüten kitle, herhangi somut bir ideolojik tabandan ve bağlılıktan yoksundu. 28 Şubat'ın duyurusu olan MGK toplantısında Refah-Yol kabinesine "önerilen" ve 28 Şubat programının temellerinden biri kabul edilen, "sekiz yıllık zorunlu ilköğretim" in ve yanı sıra üniversitelerde başörtüsü yasağının, 12 Eylül diktatöryasının topluma dayattığı ideolojik hegemonyası olarak "Türk-İslam sentezi" ile kurgulanan içeriği ve özel okul - YÖK politikaları ile fırsat eşitsizliği yaratan piyasacılığı dikkate alınmaksızın yükselen gericiliğe karşı bir direnek merkezi gibi algılanıp coşkuyla savunulması, Klasik Kemalizm'in, çağdaşlaşmayı, toplumsal reformu en başta hukuk ve bürokratik yapı olmak üzere, üstyapı kurumlarının "yasa yoluyla yeniden düzenlenmesi" ve "cahil halkın eğitilmesi" ile sınırlayan geleneksel algısının ötesinde, bu sözde politizmi ile 12 Eylül'ün ideolojik koşullandırmışlığı altındaki burjuva apolitizminin yansıması olarak düşünce yoksunluğunun en açık göstergelerinden biri olmuştur.

..

Aslında, Kemalist sivil gelenek, bunu daha önce de yapmıştır; Demokrat Parti'nin dikta denemesine karşı, özellikle, bürokratik seçkin ve öğrenci nüfus yoğunluğu ile, entelektüel birikimin söz konusu olabildiği, Ankara-İstanbul gibi merkezi kentlerde, ve örneğin, 555k gibi sivil kitlesel eylemleri, 27 Mayıs'la birlikte bıçakla keser gibi sonlandırmış, ordunun etkinliğine rehin bırakmıştır. Ve 27 Mayıs'ın hemen ardından, başta üniversiteli gençlik ve 15-16 Haziran kitlesel işçi eylemi ile belirginleşen sendikal emekçi hareketleri olmak üzere, '68 sürecinde kazandıkları toplumsal ivmeyi, yayılışı, halkın sivil insiyatifi ile birleştirmek yerine, 9 Mart darbe girişimine rehin verdiler, ve sadece kendileri için değil, bütün bir Türkiye halkı adına geri aldıkları, 12 Mart faşizmi oldu.

Kadro'nun yetersiz, kısır denemesinden sonra, Kemalizm'e Marksist bakışı ile bir ilke imza atan, hatta, O'nu Sosyalizm'e bir "ön deyiş" haline getirmeye çalışan iyi niyetli sivil *Yön* entelektüel hareketinin, doğrudan uzantısı olan *Devrim*'le birlikte, doruğundaki '68 kitlesel yükselişine sırtını dönerek, 9 Mart askeri darbe girişimi üzerinden yeniden militarizme angaje oluşu, bu deneyime ilişkin en önemli kanıt ve belgeliktir. Burası, Hegel'in "her tarihsel olay, genellikle iki kez yaşanır" sözüne, Marx'ın o çok anılan eklemesini bir kez daha anımsamanın, tam da yeridir: "*..ilki trajedi, ikincisi komedi olarak.*" Kemalist geleneğin tarihi ise, bu tekrarlanışın, giderek bir tarihsel sarmala dönüşümünden, yeniden ve yeniden yaşanmasından ibarettir. Gerçekten de, 9-12 Mart 1971 trajedisi, çok değil, otuz yıl sonra, neredeyse bir *sinematik yeniden gösterim* gibi, ancak bu kez, tam anlamı ile bir komedi olarak yeniden yaşandı ve 28 şubat-3 kasım, *yüzeysel* çelişkisi, bugünlerin güncel akp faşizmini getirip önümüze bıraktı. ⁴

9 Mart ve 2003-2004 başarısız askeri darbe girişimleri arasındaki benzerlik, biçimsel açıdan bile o kadar benzerdir ki, sanki ikincisi, ilkinin güncellenmiş uyarlaması olmuştur: 9 Mart'ta, Faruk Gürler'in son emri vermeye cesaret etmemesiyle, Batur'un ve diğerlerinin gidip Genelkurmay'ın faşist başkanı

Tağmaç'ın kucaklarına oturmaları gibi, 2003-2004 girişim planlarını hazırlayan ve nihai kararı verme yeteneğinden yoksun orta düzey subaylar, Büyükanıt'ın karşı tavrı sonrasında, duralamışlar ve onların üstündekiler de gidip Özkök'e teslim olmuşlardır; bugün, Ergenekon, Balyoz ve her ne halt ise, gecemizi gündüzümüzü meşgul eden, ve aynı 12 Mart'ın hemen arkasından düzenlenen, bugünkü ile aynı isimdeki "Balyoz hareketi"nda olduğu gibi, ilgisiz, Kemalist, sol eğilimli yazar çizer takımı mapushanelere doldurulmaya başlanmıştır. Bu durumda, ve bu olanağı ele geçirerek, doğrusu "olanak eline verilerek" yükselen akp tasfiyeciliği karşısında, Kemalist geleneğin bugünkü temsilcilerinin yaşadıkları ve bütün bir halka yaşatmaya çalıştıkları "vatan elden gidiyor" kaygısı, çok değil, on-onbeş yıl önceki "laiklik-Cumhuriyet elden gidiyor" gündeminin tekrarıdır. Bürokrasinin ve özellikle "Atatürkçü" sözde entelijansiyanın, Refah Partisi iktidarına karşı ortaya koyduğu tepkinin, daha sonra Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanı seçilmesi gündeminde yüz binleri bulduğu ileri sürülen kitlesel katılımı ile "Cumhuriyet Mitingleri serisi" türünden salt laiklik-rejim kaygıları ile sınırlı kalmış ve herhangi bir sonuç üretebilme yeteneğinden uzak düşmüş, ve nihayet bu pasifist çizgi üstünde hareket ederek kitlelerin "olmayan" iradesini götürüp militarizme, rehin bırakmaktan öte teslim etmiş olması, "sol entelektüalizm" tarafından eleştiriye konu edilegelmiştir. Oysa, birer burjuva ara kademe olarak, Atatürkçü sözde entelijansiyanın ve bürokratizmin, ideolojisinin "sınıfsal körlüğü" nedeniyle ancak sistemin tolerans sınırları içinde hareket etmesi doğaldır. 28 Şubat sürecinin sonu görüldüğünde, en önce "sola yatkın" üniversiteli Kemalist gençlik örgütlerinin kırılmış olması, bu nedenle rastlantı değildir; kıyıya ilk varan dalganın en önce kırılması, kaçınılmazdır. Bu durumu ile, 28 Şubat'ın hemen ardından, ADD'de Yekta Güngör Özden'in Genel Başkan yapıldığı operasyonla birlikte, Alemdaroğlu saldırısı altında Kemalist gençlik hareketini kırma uğratan, denetim altında bulunduğu kampüsün sınırları dışına taşarak, 12 Eylül'ün toplum mühendisliği projesi olarak Atatürkçülük'ten, Ulusal Bağımsızlık ve Aydınlanma hareketinin ifadesi olarak Kemalizm'e "geri evrimle" eğilimi olmuştur.⁵

Dimitrov'un, "emperyalist çevreler, buhranın bütün yükünü emekçilerin omuzlarına yüklemeye çalışırlar; bu yüzden faşizme ihtiyaçları vardır" saptaması ışığında, 12 Mart sonrası sol bunalımıyla 24 Ocak '80 liberalizasyonu arasındaki ilişkinin, 28 Şubat'la 2001 mali krizi ve devamında 2002 3 Kasım'ı arasında da aynıyla geçerli olduğunu görmemek, ancak düşünsel körlüğün göstergesi olmaktadır. Böylece, Türkiye halkının her bir kitlesel-sivil politik baharı, Kemalist geleneğin sürekli kendini yenileyen bu pratiği ile kapitalizmin, içinden daha da güçlenerek çıktığı bir kışa dönmektedir. Bu hali ile, Kemalizm, tarihi ilerletici niteliği, gücü anlamında bitmiştir, tükenmiştir. Burada ifade edilen, öncelikle, doğuşundan bugüne halklaşamayan bürokratik Kemalist ideolojik ve politik önderliğin tükenmişliği.⁶

1908 İhtilali'ni izleyerek, Bağımsızlık Savaşı'nın öncesinde ve esnasında İttihatçı, sonrasındaysa Cumhuriyetçi görüntüsü ile Kemalizm'in, Türkiye coğrafyasında tarihi ilerletici bir rol oynadığı, yadsınamaz; bunun tersi bir tez, Marksist tahlili bir yana, bilimsel değerlendirmeye bile konu edilemez. Bununla birlikte, Kemalizm'in kara yazgısı, İttihat ve Terakki'den bu yana, bürokratik-seçkinci güçler eliyle uygulanmış olmasından doğan, sivil sektördeki antipatisidir; ve bu antipati, bugün, geçmişte hiç olmadığı kadar yaygındır. *Yön, Ortanın solu* gibi, birkaç iyi niyetli denemeye karşın, Kemalizm, kitlesel anlamda halkla buluşamamıştır; ne tür bir itiraz geliştirilmeye çalışılırsa çalışılsın, tekil tarihsel gerçeklik budur. Sonuçta, bugün, Kemalist saflarda, ideolojik sorgulamanın, giderek sola doğru dönüşümün altyapısındaki nedenlerden biri de, bu tükenmişliğin saptanmışlığı, farkındalığıdır.

..

MDD'de teorik sorun: dünden bugüne, Kemalizm'in Sosyalizm'e eklemlenme çabasının akıbeti, ya da Yön-Devrim sürecinin analizi.

Sol olanı bir yana, Kemalizm, Mustafa Kemal'in, politik olmayan, kişisel ve karizmatik liderliği sayılmazsa, herhangi bir politik örgütlülük ve önderlik yaratamamıştır; çünkü, yetenekten önce, bunu sağlayacak bir kuramsal varlıktan yoksundur. Bu kuramsal zemin boşluğu sayesinde ki, kendini "Atatürkçü-Kemalist" olarak tanımlayan kişiler, kendilerini Sosyalistlikten başlayıp uç sağa, ırkçılığa dek de tanımlayabilmektedirler; örneğin, 28 Şubat günlerinde, halkın Atatürkçü-Kemalist kaygılarla alaşağı etmeye çalıştığı bir Erbakan, parti toplantısında, "Atatürk yaşasaydı bizim partimize katılırdı" diyebilmişse, bu söylem, Erbakan'ın politik manevrasından önce, Kemalizm'in ideolojik zeminindeki oynaklığın, doğrusu boşluğun bir ifadesi olarak anlaşılmalıdır. Bununla birlikte, ve her ne kadar, Tarih

ve siyaset bilimi karşısında, devlet olgusu, devrimler süreci dışında, birer sistem olarak devamlılık ilkesi ile ele alınıyor olsa da, bu ana ilke, Türkiye coğrafyasında, liberalizm üzerindeki süreklilikle birlikte, Cumhuriyet tarihindeki politik kırılmaları görmezden gelmeye gerekçe değildir; Batı uygarlıkçısı-Aydınlanmacı Mustafa Kemal yönetimi ile, “Türk-İslam sentezcisi” 12 Eylül faşizmini, aynı düzlemde algılamak, herhalde, tarihin canını acıtmak olmaktadır.

İşte, Siyasal tarihimizde, Avcıoğlu öncülüğündeki “Yön” dergisinin adına göndermeyle, “Yöncülük” olarak adlandırılan, yayınlara politika yürütme süreci, olanca iyi niyeti ile bu boşluğu doldurma, II. Dünya Savaşı sonrası liberalizmi içinde, anti-emperyalist ve halkçı niteliğinden çok şeyler yitiren Kemalizm’i, “kendine döndürmek”, bir anlamda ve kendi tezi ile, zaten doğasında bulunan sola dönük kuramsal altyapı ile düşünsel boşluğunu doldurmak, yeniden “rayına oturtma” hedefi ile yola çıktı. Yön’ün devamı olarak *Devrim* ise, TİP’in, ısrarcı pasifizmi sonucu açıkta kalan, özellikle dönem üniversite gençliğinin politik enerjisini, MDD tezlerinin pratiğine katma hedefi ile, yani Yön’ün tersine teorik değil, pratik bir hedefe sahipti. Nihayet, '68'den geriye kalanlar, başta Denizler ve Mahirler, MDD-Devrim üzerinden 9 Mart girişimi cuntasına hizmet edip etmediklerini halen tartışmaktadırlar.

TİP’in trajedisini, uzun uzun incelemeye gerek yoktur; bunun için, kuruluşunu sağlayan örgütsel odakla, sonraki yönetiminin sınıfsal konumlanışını karşılaştırmak yeterlidir. TİP’i, 1961 yılında, yasal ve organik anlamda kuran ilk kurucular kurulu üyeleri, DİSK, Türk-İş gibi sendikalar adına onların yöneticileri ilen, O’nu kapanışa götüren “triumvira”, “gülyüzlü, özgürlükçü Sosyalizm” şampiyonu Mehmet Ali Aybar, Hukuk, “Sosyalist devrimci” Behice Boran, Dil Tarih Coğrafya’da Sosyoloji Doçenti, ve Sadun Aren ise, Siyasal Bilgiler’de Ekonomi Profesörü idiler. TİP’in tarihsel trajedisini anlamak için, işçi sınıfından entelektüalizme yönelen bu geri dönüşümü görmek yeterlidir. Ancak, TİP’in yarattığı boşluğu doldurmak için yola çıkan MDD tezi öncülüğünün de, TİP’ten çok farkı yoktur; aşağıda incelemeye çalışacağım.

..

Kadro-Yön-Devrim çizgisinin ve bu pratik üzerinden MDD teorisinin Marksist tahliline ve eleştirisine girerken, üstünde ilk durulması gereken yer, başlangıç noktası, kuşkusuz, bu incelemenin, “liberal-sözde sol” entelektüel kavrayışla, ve çoğunlukla, bu döneme “saldırmanın dayanılmaz hafifliği”ne dönüşmüş ve dönüşmekte olduğudur.

Popüler kültürün egemenliği altındaki biçimiyle, televizyon ekranlarından ve magazin basınından taşan o kişisel hobi olarak değil, ama bir bilim olan Tarih’in, temel kurallarından biri, tarihsel olayları, yaşandığı zamanın ve mekanın öznel koşullarına bağlı olarak incelemektir. Daha orta öğretim ders programında öğrencilere aktarılan bu temel bilimsel ilkedен bağımsız olarak yazılan her metin, nesnel/ bilimsel araştırma değil, olsa olsa kişisel bir geçmiş yazımı olmaktadır; bu tür bir yazımın, kendisini “bilimsel” olarak tanıtmaması ise, ancak bilim yönteminden habersiz yığınlar için “gerçeği” anlatır. Dünyü, bugünün koşulları ile anlamaya çalışmak ve bununla yetinmeyip, başkalarına anlatmaya çalışmak, yani, bilimsellikten kaçarak popüler kültür unsuru üretimi kolaycılığına sığınmak, tıpkı zaman makinesi ile geçmişe yapılan yolculukları anlatan bilimkurgu filmlerinde olduğu gibi, geçmişin bilmenin sağladığı olanakları kullanma kurgusundan başka bir şey değildir, ve anlatacağı, sadece düşsel bir kurgudur, gerçek değil.

“Milli Demokratik Devrim” kuramsal adlandırması ile *Kadro - Yön - Devrim* süreçlerinin tahliline ve incelemesine girerken de, 2011 Türkiye’sinin toplumsal ve siyasal koşullarında oturup, ‘60’ların sonunu ve ‘70’lerin başını, özellikle 12 Mart faşizminin ağır saldırısı altındaki bir sol politik duruşu eleştirmek, bilimsel tahlil yöntemiyle birlikte, adalet duygusu ve insani erdem gerektirir. Bozgunla biten Rusya seferinden dönen Napolyon’a, başarısızlığının nedenlerini, harita üstünde anlatmaya çalışanlara verdiği öykülenen “*o dediğiniz, Paris’te ve haritaya parmak basarak yapılsaydı, ben de sizin gibi düşünürdüm!..*” yanıtı, bu açıdan anlamlıdır. 12 Mart ve 12 Eylül faşizmleri ile ölümlerle, işkencelerle, tutsaklıklar ve sürgünlerle yıldırılmış, ezilmiş bir sol hareketi anmaya kalkışanların, muhatapları ile “empati” kurması insani erdem kadar, ve ondan daha önce, gerçekçilik açısından da zorunludur. Böylece, “*Kimse kızmasın, kendimi yazdım*” metnindeki Hasan Cemal örneği, tek yanlı, kişisel düşünce ve duygu karmaşaları, tartışmaları, bir kaynak olmakla birlikte, bilimsel bir veri olma olanağına sahip değildir; bilimsel bir araştırmanın argümanı diye sunulamaz.

..

Her tezde olduğu gibi, bu yazıda da, yani, Kadro – Yön – Devrim politik kuram yazımı ve pratiğinin Marksist tahliline girişirken de yazarın bakış açısını, paradigmasını ortaya koyma zorunluluğu vardır. Bu yazıda yola çıkılan ön düşünce, aynı kuramsal kavrayıştan, Marksist tahlilden yola çıksalar da, MDD önerisi ile Sosyalizm'in aynı şey olmadıkları, aralarında, ikisinin içeriğinde de, diğeri ile karışmasını olanaksız kılacak bileşenler olduğudur. Böylece, bu yazının amacı, MDD ile Sosyalizm arasındaki düşünsel ve pratik sınırları belirleme arayışıdır. Bununla birlikte, geçmiş yılların, “küçük burjuva radikalizmi, burjuva devrimi” türü, 19. yüzyıl kütüphanelerinin tozlu raflarından alınıp indirilen klasik tanımlamaların ezberlerine de sığınılmayacaktır.

Sosyalizm'le MDD önerisi arasında, benzerlikler, giderek ortaklıklar olduğu kuşkusuzdur; bunlardan ilki ve elbette en önemlisi, kapitalizm ve emperyalizm karşıtlığıdır; bağımsızlık ve sosyal adalet düşüncesidir. Ancak, bu benzerlik, beraberinde, farklılığı da taşır. Örneğin, Mustafa Kemal'in, “Hakimiyet-i Milliye” gazetesinde yazdığı söylenen “...bizi yutmak isteyen kapitalizme ve bizi tutsak etmek isteyen emperyalizme karşı dövüşüyoruz” ve “Efendiler, biz bu hakkımızı koruyup gözetmek, bağımsızlığımızı emin bulundurabilmek için halkımızla, ulusumuzla, bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı ulusça savaşmayı doğru gören bir anlayışı izleyen insanlarız.” (TBMM, 1 Aralık 1921) ...Bir yandan Batı'nın işçi sınıfı, öte yandan da Asya ve Afrika'nın köleleştirilmiş halkları uluslararası sermayenin kendilerini yıkmak ve köle durumuna getirmek istediğini saptadığı gün Burjuvazi'nin gücü sona erecektir. Ben buna inanıyorum” 1 (aktaran, Avcioğlu, Milli.. 2.Cilt, s: 797 türünden, Bağımsızlık Savaşı sürecinde kullandığı, ve sol eğilim gösteren söyleminin, “sağcı” Taha Akyol'un “Ama Hangi Atatürk?” adlı araştırmasında, bu sözcüklerin kullanım yıllarına ve yenileniş sayılarına ilişkin verdiği çizelgelerle, zamanla azalma ve yok olma sürecine girdiği savı ile sunuşu gibi, Cumhuriyet öncesi sol propaganda tarzının, Bağımsızlık Savaşı önderliğinin Sovyetler Birliği'nden gelecek askeri ve parasal yardıma olan gereksinmesi ile, yani, salt geçici-pratik yarar amacıyla açıklanması gerektiği de ileri sürülmektedir; ki gerçekçi bir bakışla, bu tezin haklılık payı olduğu reddedilemez. Bu liberal-sağ tezin “sol”daki yansıması, ise, Sovyetler Birliği'nde, Lenin'in 1924'teki ölümü ile başa geçen Stalin'in, “tek ülkede Sosyalizm” teorik örtüsü altında gizli milliyetçi tutumu ile, birçok ülkede olduğu gibi, Türkiye'de de Sosyalistleri desteklememiş olduğu tezidir. Bu teze göre, 1926'daki , yani Ordu üstündeki operasyonun, bu tarihe denk gelmesi, Bağımsızlık Savaşı'nın tarihi olma iddiasındaki “Nutuk”un, 1922'de, veya Cumhuriyet'in en başında '23'te değil de, '27'de okunmuş olmasının nedeni de tam olarak bu olmaktadır; yani Kemalist önderliğin, sağ ve sol muhalefeti ezerek yerini sağlamlaştırmasından sonra, geçmiş kendi düşünceleri doğrultusunda yeniden yazmasıdır; yer yer kendisini “II. Cumhuriyetçiler” diye de adlandıragelen neo-liberal solcular, Stalin'in ünlü Devrim mahkemeleri ile Türkiye'deki İstiklal Mahkemeleri “benzerliği” üzerinden, Mustafa Kemal'le Stalin'in, Lenin'den sonra “dikta kardeşliği” dayanışması içine girdiklerini ima etmektedirler; böylece, Mustafa Kemal, ittihatçıları tasfiye ederek Sovyetler'in Orta Asya egemenliğini sağlamlaştırıyor, Stalin ise, bunun karşılığında, Mustafa Kemal'in sol muhalefeti ezmesine göz yummaktadır. Dolayısıyla, Mustafa Kemal, neo-liberalizmin ve kardeşi neo-liberal solun kabusu Stalin'le aynı yerde duran bir diktatör modeli oluvermektedir. Sonuçta, bu, küreselleşme ürünü “anglo sakson aksanlı Türkçe liberal sol”, Kemalizm'in bir milli devrim hareketi olarak, “yarım kaldığı ve tamamlanması gerektiği” düşüncesi ve tamamlayacağı iddiası ile yola çıkan MDD önerisini de, “Stalinist” olarak “suçlamakta”, yargılamakta ve hatta mahkum etmektedir. Gerçekten de,sürecin bir anlamda başlangıcı olma özelliği ile, daha Kadro aşamasında, Kemalist önderliğin “bizzat Mustafa Kemal'in ağzından, “sınıfsız, ayrıcalıksız, kaynaşmış bir kitle” söylemine koşut olarak, “sınıf” merkezli politika reddediliyordu; örneğin, dönemin önemli Sosyalist kalemlerinden Şevket Süreyya Aydemir,MDD'nin yayın organı Yön'de, “ulusal kurtuluş hareketleri, milletin millet olarak bağımsızlığını hedefler; millet birliğini zedeleyen bireyci, zümreci, ve “sınıfçı” çıkar çabalarına karşı uyanık bulunulması şarttır” diye yazıyordu. (Yön, s: 58, 23.01.1963) Nitekim, tezi derinlikli inceleyebilen hemen her araştırmacının ortaklaştığı saptama, yani, MDD önerisinin Marksist tutumdan ayrıldığı ilk nokta da burası, “aydın” algısı, ve olgusu üzerindeki, aydını emekçi sınıftan, giderek tüm toplumdan izole edici, seçkin duruşudur.

MDD'cilerin, aydın anlayışı ve tanımı, Platon'u çağırıştırır; devlet düzenlerini karşılaştırdığı “Devlet” adlı başyapıtında Platon, kendi ideal - erdemli devlet düzenini, okuyup yazan “düşünürler” tarafından yönetilen devlet olarak belirler. Yani, Platon'un ütopyasında, düşünürler, toplumun geri kalanından, üretim süreçleri ve ilişkileri de dahil, bütünüyle bağımsız, salt görevleri, toplum için iyiyi, doğruyu, güzeli aramak olan yönetici-seçkin bir sınıftır. MDD'ciler için de, Türkiye gibi, sömürgecilğe karşı bağımsızlık mücadelesi vermekte olan az gelişmiş coğrafyalarda, eğitilmiş, “gerçeği gören ve

anlayan" azınlık olarak aydınlar, politik bilinci "yeterince gelişmemiş yığınlar" adına ve onun yararına hareket etme sorumluluğunu zorunlu olarak üstlenmiştir; ki bu ülkelerde, yani, emperyalizm tarafından sömürülmüş, geri kalmış tarım ülkelerinde, sömürü nedeniyle bir sermaye birikimi, dolayısıyla endüstri olmadığından, doğal sonuç olarak, tarihi ilerletecek bir sermaye-emek çelişkisi de, yani bir "işçi sınıfı" da yoktur. Bu nedenle, ülkeyi, "kapitalist" batı uygarlığının geldiği "çağdaş" düzeye, yani Sosyalizm'e ulaştırma görevi ve sorumluluğu da, "zorunlu olarak", yine "aydınlar"ın omuzları üstündedir. Bu kavramlaştırma, sahipleri olarak Yön yayın geleneğinin aktörlerinin sınıfsal kimlikleri ile de uyumludur. Mihri Belli, Doğan Avcıoğlu ve Mümtaz Soysal, MDD önerisinin bu üç önemli öncü kalemi de, bir ortak özellik olarak ekonomist ve aydın idiler; geri kalanlarsa, öğretim üyesi, yazar, asker gibi entelektüalizmin ve bürokrat burjuvazinin temsilcileri idiler; burada, belirleyici nokta, MDD çizgisinde, somut bir kişi olarak, işçi sınıfını temsilen bir ismin bulunmayışıdır. Kuvvillimlı, buna bir gösterge olarak Yön'ün ilk sayısında yayınlanan "Yön Bildirisi"ne imza koyanların mesleki sınıflandırmalarını aktarır; buna göre, "Yön Bildirisi"ne imza koyan 363 kişi içinde, 80 Yazar, 3 Ressam, 3 Rejisör, 2 Profesör, 10 Doçent, 35 Asistan, 17 İktisatçı, 37 Mühendis, 23 Avukat, 19 Doktor, 4 Milletvekili, 59 memur, 48 öğretmen, 1 General, 9 Subay, 1 futbolcu, 3 ev kadını vardır.

MDD'ci teze göre, Türkiye'nin Osmanlı'nın gerileme sürecine bir çare olarak düşünölmüş, orduyu geliştirme, güçlü Avrupa ölkeleri düzeyine getirme amacıyla kurulmuş batılı yöntemlerle eğitim yapan askeri okullarda öğrenim gören gençlerin, eğitimi aldıkları batı uygarlığı ile ölkelerinin gerilikleri arasındaki çelişkilere doğan bir "politikleşmiş asker" kişiliği ve gerçekliği vardır; Bağımsızlık Savaşı'nın ve Cumhuriyet'in önderlerini de içine alarak, 1908-1919 ihtilalleri ile 1923'ü, ve hatta, mirasçı olarak 27 Mayıs'ı da, tarihsel bir süreklilik bağı ile temsil eden İttihat Terakki kimliği, bu "politikleşmiş asker kişiliği"nin en somut kanıtı ve temsilcisidir. Avcıoğlu'nun özellikle "Devrim" dergisi sayfalarında sıklıkla kullandığı "zinde kuvvetler" sözü ile ima ettiğı, Mihri Belli'nin ise, *"Kemalizmin milliyetçi, anti-emperyalist ilkelerinin Türkiye'de sosyal adaletin gerçekleştirilmesiyle sıkı sıkıya bağılı olduğı ve köklü alt yapı dönüşömlerinin gerçekleştirilmesinin bugünün Kemalist politikasının gereğı bulunduğı bilinci bu aydın çevrelerde yaygındır. Denebilir ki asker-sivil zümre gerek kök bakımından gerek genel durum bakımından içinde sayılması gerektiğı Türk küçük burjuvazisinin en bilinçli kolunu, bu sınıfın öncü müfrezesini teşkil etmektedir."* (Mihri Belli'nin (E.Tüfekçi) takma adıyla Yön'de yayınlanan bir yazısından) diyerek kendince Marksist yorumuna ve formölüne konu ettiğı bu kabule göre, Türkiye'nin geçmişı ve öznel koşulları ışığında, "askerlik" mesleğinin, geçmişinden ve ülkesinin koşullarından doğan, ve elbette, ellerindeki "devletin zor gücü" sayesinde de, toplumsal yapıyı olumlu anlamda düzenleme, biçimlendirme özelliğı ve yeteneğı, ve sorumluluğı vardır. Böylece, MDD tezlerinin, askere ve aydına yüklediğı yurtseverlik görevi, eldeki olanakları kullanarak, ülkenin yaşamına doğrudan etkide bulunmak olmaktadır. MDD'nin, 12 Mart'ın hemen öncesinde, siyasal tarihimizde "9 Mart girişimi - Madanoğlu cuntası" adıyla yer eden askeri darbe girişimine, düşünsel odaklık etme pratiğı, bu teorik yaklaşımının doğal sonucu olarak anlaşılır olmaktadır. Diğer yandan, bu teorik altyapısı beraberinde, MDD önerisinin, özellikle üniversiteli gençlik ve askerler açısından çekici gelmesinin bir nedenini de, dönemin politik koşullarının getirdiğı ve gerektirdiğı somut yarar beklentisinde aramak gerekir. Gençliğı ve askeri birer ara kademe olmaktan çıkarıp, İttihat Terakki ve Bağımsızlık Savaşı öyküleri ile, bizzat bir politik güç olarak gösteren söylem, gençlik çağının duygu durum özellikleri içinde, yükselen ilkel benliğı okşayan bir etkiyle, gencin içinde bulunduğı bireyselleşme, toplumsal belirginleşme aşamasında, kendine ulusal ölçekte bir anlam ve değer yükleyebilmesine olanak sağlamaktadır. Bu anlamda, MDD'nin en önemli siyasal işlevinin, kendi adlandırması ve "zinde güçler" deyiimi ile ortaya koyduğı üzere, başta askerler olmak üzere, entelektüel kademelere yönelik psikolojik özgüven telkini olduğı söylenebilir. Sonuç olarak, MDD tezlerinde, subay, öğrenci, aydın olarak ayrıca sınıflandırılmaksızın, bir bütün olarak "aydın-eğitimli kitle"nin, genel toplumsal yapıdan bağımsız, ondan ayrı bir varlık olarak değerlendirildiğı görölmektedir. Oysa, bizzat Marx'ın kendisi dahil olmak üzere, Lenin, Politzer, Gramsci, Marc Bloch, İşçi sınıfının günlük yaşamının ve siyasal örgütlü mücadelesinin dışında, kariyerist bir hayatın figürleri olmamışlardır. Marx'ın entelektüel kariyerinden ve üretiminden geçinmesi bir yana dursun, kitaplarının gelirinin, yaşadığı dönemde, "kitapları yazarken içtiğı tütünö bile karşılamayacak" düzeyde olduğunu, ve kendisinin de, üzerine en kapsamlı kitabı yazdığı "emeğini satarak geçinen emekçilerden" biri olarak yaşadığını, bizzat kendi biyografik anlatımından biliyoruz. "Aydın" kavramının Marksist tahliline en çok kafa yoran ve yazılı düşünce bırakan kişi olarak Gramsci, can verdiğı Nazi tutsaklığında tuttuğı "Hapishane Günlükleri"nde, aydının, üretim biçimlerinden, dolayısıyla toplumsal sınıflardan bağımsız, ayrı bir sınıf olarak ele alınamayacağını, bu nedenle, "görevi sadece düşünmek olan" ayrıcalıklı bir entelektüel sınıfın var olamayacağını uzun uzun anlatır; ve kendi de, bu düşüncesine bağlılıkla, Nazi karşıtı mücadele içindeyken can vermiştir.

MDD ile Sosyalist kuram ve pratik arasındaki bu farklılık, Türkiye solunda “öncülük” tartışması olarak yer etmiştir. MDD’ciler, yukarıda anlatıldığı tezleri üzere, Türkiye’de ne emperyalist sömürü ve bağımlılık yüzünden sermaye, ne de işçi sınıfının somut, politik bir güç olarak, var olduğu, bu yüzden de, Devrimci hareketin ancak ve ancak ulusal bağımsızlık- emperyalizm çelişkisi üstünde gerçekleşebileceği, ulusal bağımsızlık mücadelesinin ise, ilkinde, yani ‘20’lerde olduğu gibi, ancak ve ancak “ulusal olan” sınıfların güç birliği ile sürdürülüp başarıya ulaştırılabileceği görüşündeydiler. MDD’nin ideologu olarak kabul edilen Belli’nin sözleriyle, *“Kemalizm’le Sosyalizm arasında aşılmaz duvarlar yoktur. Atatürk’ün en büyük çabası, genç kuşaklara Türk milli gururunu telkin etmek olmuştur. Milli gurur iyi bir şeydir. Milli gurur insanı Sosyalizm’e götürür. En sağlam Sosyalistler o yoldan gelmişlerdir Sosyalizm’e. Bir adamda gerçek milli gurur varsa, korkma. Er geç temel ilkelerde birleşirsin onunla. Er geç dünyada Türk olarak başı dik yaşamının, kapitalizmin dünya yüzünden silinmesi ile mümkün olabileceğinde anlaşılabilecektir.”* Bu temel algı ise, MDD tezini, Kemalizm ile Sosyalizm’in harmanlandığı bir ideolojik bileşime, bize göre ise “karmaşa”ya dönüştürüyordu. Avcioğlu’nun kavramlaştırdığı “kapitalist olmayan kalkınma yolu” bu karmaşanın en açık, en belirgin ifadesi olarak dönemin ana sloganı olmuştur. Yön ekolünden Mümtaz Soysal’ın deyişiyle, *“Sosyal devlet ilkesinin gerçekleştirilmesi, yalnız sosyal adalet ve sosyal güvenlik önlemleriyle değil, bunların anlamlı bir değer taşıyabilmesi, yani paylaşılan ulusal gelirden herkese yeterli bir payın düşebilmesi için mutlaka kapitalist olmayan yollardan ulusal sermaye birikimine ve hızlı kalkınmaya önem veren bir politikayla olur.”* (Soysal, Anayasa’nın Anlamı, 100 soruda dizisi, Gerçek yayınevi, 1969:179) Soysal’ın burada ve Avcioğlu’nun sıklıkla kullandığı “kapitalist olmayan kalkınma yolu”nun ne olmadığı belli, fakat ne olduğu belli değildir. Bu belirsizliğin nedenini, Avcioğlu’nun 12 Mart öncesi yaklaştığını hissettiği askeri darbenin sola çevrilmesi çabası olarak açıklanagelen politik pragmatizminde, ordunun, Nato konseptinden kaynaklanan “Komünizm” alerjisine karşı bir önlem olarak düşünmek yerindedir.

Bu durumu ile, MDD, Sosyalist devrimcilere göre, kendi ileri sürdüğü gibi, bir Sosyalizm’e gidiş stratejisi olmaktan çıkıp, başlı başına, bağımsız bir ideolojik öneri olarak belirliyordu, ki bu saptamada haklılık payı olduğu kuşkusuzdur. Yalçın Küçük de, Kadro – Yön – MDD - Devrim – çizgisinde, ve kendi deyişi ile, *“anti-emperyalizm ağır bastıkça anti-kapitalizmin ağırlık yitirdiğini”* yazar. “Sosyalist Devrim” yanlıları ise, yanlıları, devrimci harekete, ancak ve ancak, iyimser bir bakışla var olan, veya şimdilik yetersiz, ama zamanla olgunlaşacak olan işçi sınıfının öncülük edebileceğini ileri sürmüşlerdir. Sosyalist Devrim – MDD tezleri tartışmasının mirası ile, bugün, Türkiye Sosyalist hareketi, birbirine karşıt görünmekle birlikte, işin özünde, ikisi de aynı sonuca götüren, biri liberal-tasfiyeci, diğeri otoriter-seçkinci sağ sapma ile kuşatılmış haldedir. Bu bir cenderedir; ve biz, bu kapana kısılmışlığa tutsak değiliz. Bu süreç içinde Sosyalist’e düşen, bulanmış suyu yeniden berraklaştırmaktır; bunun yolu, öncelikle teorik, sonra da örgütsel durulanmadan geçiyor kuşkusuz; bunun için de, dünden bugüne teorik ve pratik kirliliğin tahlilini yapmak zorundayız, çünkü, *“teşhis, tedavinin başlangıcı ve yarısıdır”* der tıp bilimi; MDD- Sosyalist Devrim tezleri tartışmasının bizim için önemi de tam olarak budur: bugünkü sorunun çözümüne yol gösteriyor olması.

İşçi sınıfının, Sosyalist devrime öncülük edecek, kendi deyişi ile “objektif şartları” taşımadığını ileri süren, ve O’nun yerine ve daha önemlisi “adına”, aydın kitlenin ilk atılımı yaparak, işçi sınıfını harekete geçirebileceğini ileri süren Mahir Çayan, veya aynı bakış açısıyla, fakat farklı bir figürasyonla, öncülük görevini, askeri eyleme, gerilla yöntemine veren THKO-Gezmiş pratiği, Sosyalist Devrim yanlılarına göre, MDD’ci, dolayısıyla “Kemalist”tir ve bu, kuşkusuz “iyi bir şey değildir.” Buna karşın, işçi sınıfının boşluğunu, Çayan gibi “aydınlarla” değil, Türkiye’nin, öznel ilkel-geri tarımsal ekonomik altyapısı üzerinde gerçekleşen toplumsal koşullarında, sınıfsal somutluk açısından en genel gerçeklik olan köylülükle, bunu da, teorik deyişi ile ulusal sorunla doldurmayı öneren Kaypakkaya tezleri, Maoizm’e referansla, Sosyalist olmaktadır. Bu hali ile, yeni-liberalizme teslim olmuş “sözde sol”, bizden, emperyalizme karşı *üstelik başarılı* bir bağımsızlık savaşının ve altı yüzyıllık bir monarşiyi yıkarak, yeni bir devlet oluşturma çabasının, ve somut sonucu ne olursa olsun, bir toplumsal yenilenme mücadelesinin adı olan Kemalizm’in eleştirisini, giderek, O’nu, küçümsememizi, yok saymamızı, ve hatta kınamamızı isterken, diğer taraftan, 25 yaşına varmadan öldürülmüş *çocukların* düşüncelerini, değişmez, tartışılmaz gerçekler, kendilerini de “*yüce önderler*” olarak kabul etmemizi, hele hele, Kaypakkaya üzerinden, Kürt kimliğine taraf bir etnik aidiyet duygusunu öne çıkaran, düpedüz milliyetçi bir hareketi, devrimci, üstelik Sosyalist devrimci olarak kabulümüzü istemektedir. Oysa, o *çocukların* cesaretleri, tartışılmaz biçimde birer masal kahramanı gibi gözü peklikleri ile, arkalarında bıraktıkları duygusal imgelemleri, hayatlarına, *daha başlamadan*

son verildiği, bu nedenle, tarihi ilerletecek bir niteliğe asla sahip olamadıkları gerçeğini değiştirmiyor.

Bununla birlikte, MDD'cilerin, Sosyalist süsü verilmiş, kürt milliyetçisi tezleri karşılamakta kullandığı karşı-tez olarak, esas olanın ulusal sorunun değil, sınıfsal sorun olduğu savunusunu, kendi politik zeminlerinin bütünüyle üzerine oturduğu milliyetçilik, veya kendi deyimleri ile *millicilik -devrimci milliyetçilik-* önerisini sunarken görmezden gelmeleri, yok saymaları, en az Kaypakkaya tezleri kadar *Sosyalizm sosuna* batırılmış bir milliyetçilik sunusu ve teorik tutarsızlık dahadır. Aynı çelişkili çizginin bir devamı ve örneği olarak, sünni islam ideolojisini haklı olarak "gerici-şariatçı-yobaz" olarak hükümlendiren MDD'ciler, Alevilik söz konusu olduğunda, aynı bakışı geliştirememişlerdir; her ne gerekçe ile olursa olsun, sonuç itibarıyla metafiziğe ilişkin, mistik bir ideolojik kurgu, doğrusu Mezopotamya Ortaçağı'na, hatta Anadolu paganizmine ve Orta asya şamanizmine varan kaynakları ile ilkçağa kökenlenen bir dinsel alan olarak Aleviliği, Marksizm'in temellerinden materyalist tahlile tabii tutamayıp, ulusal soruna konu etmeleri, ve güncel bir politik mevzii olarak kabulleri, sadece dün değil, bugün bile, MDD'cilerin, ikinci çifte standartları olmuştur ve halen olmaktadır. Bu çifte standart, Kaypakkaya geleneğinde ve onun bugünkü sürdürücüsü olma iddiasındaki sözde sol grupçuklar nezdinde, gerek Kürt etnisizmi, gerekse Alevilik mistisizmi üzerinden, çok daha fazla yoğun yaşanmaktadır kuşkusuz. Bu satırların yazarı, belleğinde, duvarlara "Zülfikar gerillanın elinde" yazılı bildiriler asan, boyunlarında Zülfikar kolyeleri taşıyan "Sosyalist militanlar"la yoldaşlık, arkadaşlık anılarını hüznünlü bir gülümseyişle taşımaktadır. İşte bu, Türkiye'de, "sözde sol"un tarihsel gerçeği olarak şizofrenisidir. Bu ideolojik şizofreninin yaratıcı etkeni ise, en önce "göç" olgusunda aranmalı, feodal ideolojinin, göç eden kitlenin bilinçaltında kente taşınması ve kentli burjuva ideolojisine eklenilerek onu yozlaştırması olarak açıklanmalıdır. ⁷

..

"Sosyalist Devrim" tezi sahiplerinin, uzun, on yılları, belki yüzyılları göze alan gelecek tasarımlarının tersine, MDD'ciler, sosyal bilimlerle ve özellikle ekonomi ile bağlantıları sayesinde, batıda, özellikle Amerika'da, ikinci Dünya Savaşı sonrasındaki müdahaleci Keynesyen uygulamanın, dolayısıyla "refah devleti-sosyal devlet" tezlerinin, tam da doruğunda iken, '60'larla birlikte, içine girdiği bunalımı görmüş, Türkiye mekanında yükselen işçi sınıfı ve öğrenci hareketleri ile belirginleşen sol politik yükselişle, uluslar arası alanda yükselmekte olan bu kapitalist bunalım arasında zorunlu olarak gelişecek çelişmeyi sezmişlerdir; ve netekim, '74'te doruğa ulaşan uluslar arası ekonomik bunalımın gereksindiği otoriter yönetim, Türkiye'ye, biraz erken ve 12 Mart, ve devamında 12 Eylül olarak yansımıştır. Böylece, MDD'cilerin, "9 Mart askeri darbe girişi"ne katılmaları, hatta düşünsel ve örgütsel odaklık etmeleri, gördükleri, gelmekte olan fırtınadan ülkeyi korumak için, alternatif bir fırtına, ve hatta olanaklı ise kendi fırtınalarını yaratma çabaları olarak anlamlandırılabilir. Başta, elbette Doğan Avcıoğlu ve Mihri Belli olmak üzere, MDD önerisinin yürütücü kalemlerinin hakkının verilmesi gereken yer de tam olarak burasıdır; yani o zaman açısından "yakın geleceği öngörebilmiş olmalarıdır. 28 Şubat süreci de, bu anlamda, MDD'cilerin siyasal kehanetlerinin gerçekleşmesi, veya MDD'nin yeniden uygulanma alanı kazanması olmuştur.

..

MDD'de pratik sorun veya 28 Şubat sendromu

Yukarıda, MDD'nin teorik ve pratik tarihi içinde bir dönüm noktası olarak işlenen, 9 Mart '71 girişi, aynı, öncülleri olan Aydemir'in 22 Şubat ve 21 Mayıs girişimleri gibi 27 Mayıs'ın devamı ve tamamlayıcısı olmak iddiasındaydı; başarısızlığının sonucu ise, 12 Mart faşizmi olmuştur. 2003-2004 girişimleri de, 28 Şubat'ın devamı ve tamamlayıcı olmak iddiası ve amacı ile, 9 Mart'la benzeşiyordu, ve akıbeti de benzer oldu: arkasından faşizmi, bu kez sivil giysili akp faşizmini getirdi. Yön-Devrim çizgisini bu denli uzun işlememize gerekçe de budur: geçtiğimiz ve *önümüzdeki* 28 Şubat ile olan tarihsel bağı.

Doğada, dolayısıyla zamanda ve tarihte rastlantıya yer yoktur; doğal kuralların zorunlu işleyişi vardır, ki siyasal-sosyal bilimlerde bu zorunluluğa, "tarihsel belirleyicilik-determinizm" denilmiştir, ki basit olarak, olayların altyapısı ve -üstyapı arasındaki neden-sonuç bağına ifade eder. Bu bakışla, 28 Şubat'ın arkasından 2001 krizini ve akp faşizmini getirmiş olması, ancak bilim yöntemini kullanamayan kafalarda bir çelişki olarak görünmüş, çözümsüz soru işaretlerine, şaşkınlığa neden

olmuştur. Bilimsel yöntemi kullanabilen zekalar ise, daha 28 Şubat günlerinde, 9 Mart'ı 12 Mart'a dönüştüren neden-sonuç ilişkisini görmüş ve olacakları sezebilmiştir; yine bu çözümleyici zekalar, 28 Şubat'ın biraz "light" versiyonu olarak, Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanı seçilmesi sürecinde, kendi deyimi ile, ordunun "sözde değil, özde laik Cumhurbaşkanı" istemini dillendirdiği görüntüsünü veren 27 Nisan "e-muhtırası"nın, gerçekte, Aktüt'ün ve Tunceli terör saldırıları karşısında yükselen milliyetçi tepkisellikle düşen akp oylarını, dinsel inanca baskı görüntüsü altında, mağduriyet duygusallığı ile geri kazandırma amacına dönük olduğunu saptayabildi, ve Genelkurmay'ın bu bildirisinin arkasında durmadı.

28 Şubat'ı, piyes biçimi ile perde perde sahneye konulmuş bir oyuna benzetmek yerindedir; ilk perde, refah-yol iktidarının sivil görünümlü askeri darbe ile alaşağı edilmesi, ikincisi, refah-yol'un yerine ikame edilen ve "Ana-sol-D" adı verilen üçlü koalisyon hükümetinin, Ecevit'in hastalığının bahane edilmesiyle ve İsmail Cem-Kemal Derviş-Hüsamettin Özkan komplosu eliyle devrilmek istemesi, üçüncüsü ise, bu koalisyonun meydana getirdiği 2001 ekonomik yıkımı ile akp'nin tek başına iktidar edilmesidir. Bu senaryodaki, doğrusu oyunun perdeleri arasındaki, belirli bir amaca dönük mutlak iradenin varlığı ve mantık bağı, oyunun bir bütün halinde, bir yazar tarafından kaleme alındığını gösteren akli bir sonuçtur. Bu oyun, en özet biçimiyle, Soğuk Savaş döneminde Sovyetler Birliği'ni çevrelemek için tasarlanıp uygulanan "yeşil kuşak" projesinin yine kurucuları tarafından tasfiyesidir. Bu bağlamda, Nato'nun "içeriye karşı savunma" konsepti içinde, Sosyalizm'e "panzehir-kalkan" diye kurgulanıp devlet(ler) eliyle uygulanıp yükseltilen "siyasal İslam"ın, Sovyetler Birliği sonrası İç Asya'nın enerji kaynaklarına ve bunların kapitalist merkezlere ulaşım yollarının doğrudan denetim altına alınması kapsamında "boşa çıkması" hatta giderek engelleşmesi sürecidir.⁸ Özetle, kurduğu "yeni dünya düzeni"nde "şirketleşen devlet/ devletleşen şirket" yapısının, artık "siyasal İslam" aygıtına gerek duymamasıdır. Siyasal İslam'ın, giderek aşırılaşmasının ve nihayet "El Kaide"yi üreten "batı-hristiyan karşıtlığı"na varışının kilometre taşlarının bu projeksiyonla döşendiğini düşünmek yerindedir. Althusser'in tartışma kabul etmez açıklıkta ortaya koyduğu "ideolojik hegemonyanın aygıtı" olma işlevi ile görsel ve yazılı basındaki "şariat tehdidi ve bu tehdide karşı savunma" propagandası ile 28 Şubat, tüm ayrıntılarından önce, işte bu küresel oyun kuruculuğun Türkiye ayağı, uygulamasıdır. 28 Şubat'ın "silahını kılıfından çıkarmış" askeri liderliğinin, "İslam Uygarlığı - İslam Ortak Pazarı (D-8)" projeleri ile ulus aşırı sermayenin "küreselleşme"si ile açıktan çelişen Erbakan modelinin, kendi adlandırması ile "Milli Görüş"ün önüne set çekerken, bugünkü siyasal iktidarın temsil ettiği liberalize olmuş haliyle "Muhafazakâr Demokrasi"nin geçişine, yani Akp'nin iktidarına "sessiz kalması", ve daha sonra ise "teslim olması", ancak bu bakışla açıklama ve anlam kazanmaktadır. Tayyip Erdoğan'ın Akp'nin kuruluş günlerinde her olanakta sıklıkla yinelediği "Milli Görüş gömleğini çıkarttık" sözünün "görünmeyen mürekkeple" yazılmış anlamı burada saklıdır. Sonuçta, "Laiklerin" 28 Şubat'ı, muhafazakârların iktidarının ilk "meşruiyet" kaynağı olmuştur. Bu "karşılıklı" meşruiyet alışverişi ise, Gramsci'nin gösterdiği ve Poulantzas'ın açıklığa kavuşturduğu "Tarihsel Blok" saptamasıyla olanca basitliği ile anlaşılabilir; buna göre 28 Şubat, Kemalizm'in İzmir İktisat Kongresi ile duyurup bütün bir tarihi boyunca uyguladığı "ulusal burjuvazi" yaratma politikasının ürünü ve sonucu olarak Anadolu'da yükselen "taşra burjuvazisi"nin, büyük sermaye ile bürokrat burjuvazinin tekelindeki klasik hegemonyanın duvarlarını aşip tarihsel bloka katılma zamanının geldiğinin ifadesinden başka bir şey değildir. Bir başka açıklama modeli olarak Şerif Mardin'in "Çevre-Merkez ilişkisi" kavramının penceresinden, "eski çevre"nin "yeni merkez" oluşunun duyurusudur. Özetle, 28 Şubat'ın "kudretli" tanklarının imamın etrafında kümelenen "nurjuvazi" karşısında selama geçişi, Weber'in "Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhü" adlı başyapıtında gösterdiği, Katolik kilisesinin "Tanrı'nın cennetteki krallığı" vaadinin/hayalinin Calvincilerin "dünyadaki çalışma ve kazanma cenneti" gerçekliğine diz çöküşünün modern çağdaki yansımasıdır.

28 Şubat süreci, hemen öncesindeki, Refah Partisi'nin simgelediği İslamcı yükseliş karşısında doğan kitlesel ve bürokratik tepkinin güçlü etkisi ile, Sosyalist solda da dönüştürücü olmuştur. Ordunun etkili müdahalesinin, Refah-Yol iktidarının alaşağı edilmesindeki hedefe ulaşmış görünen başarısının, zamanın Genelkurmay Başkanı'nın ağzından "bin yıl süreceğinin" ileri sürülmesine karşın, trajik biçimde, beş yıl bile sürmeyip, 2002 kasım seçimleri ile akp'nin tek başına iktidarını getirmesi, sosyalist solda, yeni bir 9-12 Mart deneyimi kuşkusuna yol açtı; bugün, Ergenekon gibi sözde soruşturmaları gerekçe kılarak giderek yoğunlaşan akp faşizmi, bu kuşkuyu haklı çıkarmıştır. Bununla birlikte, 2001 bunalımının, ve hemen ardından akp ile geliştirilen özelleştirme sürecinin emekçi sınıf üstündeki yıkıcı sonuçları, Sosyalist Solun, 28 Şubat'ın "laiklik ve rejim tehlikede" dayatmalarından özgürleşmesinde olumlu rol oynamıştır. Bugün, bu sorgulama, somut sonuçlarını veriyor ve Sosyalist sol'da, MDD-Kemalizm-Sosyalizm farklılığı, yer yer karşıtlığı üstünde tartışmalar, sağlıklı bir bilimsel

akıl zemininde olmasa da, filiz veriyor. Diğer yandan, 2010 Tekel direnişi, Sosyalist solda, MDD'nin sorgulanması sürecinin en etkili nedenlerinden ve aşamalarından biri oldu; Zonguldak'tan Ankara'ya kitlesel maden işçisi yürüyüşünü ifade eden '89-'90 baharından sonra yaşanan ilk özgün sendikal/işçi eylemi olarak Tekel direnişi, "sol entelektüeller" in, işçi sınıfının politik potansiyeli konusundaki kötümserliklerini sorgulamalarına olanak sağladı; solun, daha önce, bu tür, doğrudan işçi sınıfı merkezli bir eylem görmemiş genç kesiminde şaşkınlık, fakat, özellikle 15-16 Haziran '70 simgesiyle '80 öncesi yükselen işçi sınıfı eylemselliğini belleğinde taşıyan kuşakta daha da etkili olarak heyecan yarattı. Bugün, gerek yazılı ve görsel aygıt üstünde, gerekse örgütlü yaşamda, kitle önünde MDD'yi en çok tartışan, sorgulayan kişilerin bu kuşağa üye olmaları, bu nedenledir. Tekel emekçilerinin direnişlerine olan desteğin nicelik ölçüsünü, Cumhuriyet mitinglerine olan katılımı karşılaştırma, Sosyalist solun önüne, çözülmesi zor bir problem kadar, mdd tezlerine ilişkin bir düş kırıklığı da getirmiş oldu: işçinin emek ve hak mücadelesi, Cumhuriyetçilerin duyarlılık sıralaması içinde, öncelikli değildi; bu, apaçık bir biçimde, burjuvazi ile işçi sınıfı arasındaki ayrılığın ifadesinden başka bir anlama gelmiyordu. Böylece, Sosyalist sol, "laiklik-rejim-ulusal bağımsızlık-bütünlük" kaygılarını, burjuvazinin duyarlılıkları, istemleri olarak tescilledi. Bu sonuçla, öncesi ve sonrası ile 28 Şubat sürecinde olduğu gibi, "laiklik-rejim tehdit altında" kaygılarına koşut benzerlikle, Ergenekon ve türevi sözde soruşturmaların, ordu yönetimini açıktan hedef alışı zemin kılarak, sol gündemi, "bağımsızlık- ülkenin varlığı-yokluğu" sorunsalları üzerinde sabit algılayan ve tersi algıları vatana ihanet olarak damgalayan "ulusal sol-MDD temsilciliği" ile Sosyalist sol arasındaki makas, daha da açılmış olmaktadır.

..

MDD'de örgütlülük-önderlik sorunu: sağ sapma

Bugün, MDD adına ikinci sorun, pratik temsilcilik sorunudur; MDD tezlerinin bayraktarlığını, Doğu Perinçek, ve etkili örgütsel bir nitelik göstermekten çok, Perinçek'in kişisel varlığını temsil eden İşçi Partisi merkezli, Atatürkçü Düşünce Derneği, Türkiye Gençlik Birliği gibi örgütlülükler yürütüyor. Böylece, kurumsal ifadesini İP-ADD örgütsel çatıları altında bulan MDD temsilciliği, 12 Eylül ve 12 Mart öncesinde sahip olduğu entelektüel birikime, ve politik enerjiye, doğrusu bunlara sahip olma olanağına tartışmasız olarak sahip değildir.

Öncelikle, YÖK akademik düzeni, 27 Mayısçıların yaptığı gibi, Anayasa başta olmak üzere tüm yasal metinleri, uygulamaları düzenleme işini gönül rahatlığı ile terkedilebilecek "Bilim insanları" bulma olanağını kapatmış bulunuyor; bilimsel araştırma ile değil, memurluk yöntemi üstünde, derece ve kademe ile "akademik unvan" kazanan "üniversite hocaları" çağındayız; bu ilk gerçekliktir.

İkinci olarak, bugün, '80 öncesindeki aydın-entelektüel birikime sahip de değiliz; 12 Eylül'ün faşist yöntemlerle yok ettiği toplumcu aydının yerini, market rafında kitap satan yazarlar, düzyazı şairleri, sezonluk sinema ve müzik eseri yapan sözde sanatçı, toplam olarak, popüler kültür tüccarları almıştır.

Bu ulusal sürecin MDD temsilciliğine yansımaya gelince, adı "İşçi" Partisi ve simgesi çoban yıldızı olan, ve organik olarak, '68'öğrenci hareketlerinden kökenlenmekle birlikte, kendine verdiği adla, Aydınlanmacılara, yani, Şefik Hüsnü'lere, ilk TKP'ye dayandıran, Sosyalist sol geleneğin devamı olmak iddiasındaki örgütlülüğün, bugünkü tüm politik eylemi, salt, Ergenekon ve türevi sözde soruşturmalar üzerinde, anti-empyrializme abartılı bir sabitlikle gerçekleştirdiği bürokratik propaganda, Sosyalist sol bir değerlendirişle, *en azından* eleştiriye konudur. Oysa, militan siyasal katılım ve davranış biçiminde bireysel aklın, dolayısıyla bilimsel-kuşkucu aklın değil, örgütsel bağlılığın esas olduğunu biliyoruz; bugün, adı "İşçi Partisi" olan ve "Sosyalist" olma iddiasındaki örgütlülüğün, propaganda vitrininde, ulusal birlik cephesi" kurma çabası adına, Kurtul Altuğ gibi, parti tarihinin ve örgütlülüğünün temelinde yer alan isimlerden Hasan Yalçın'ın hayli sert tanımlamalarına hedef olmuş bir Demirel artığının, ve hatta Yaşar Okuyan gibi, ellerinde '80 öncesinin solcu gençlerinin kanını taşıyan, faşist aşırı sağ temsilcilerinin, ve sonra, Ramiz İlker, Osman Özbek gibi emekli generallerin, hatta çok daha uç bir örnekle, bir asıra yaklaşan yaşı ile tüm entelektüel-siyasal enerjisini yitirmiş olduğuna kuşku olmayan Prof. Muazzez İlmiye Çığ'ın, "öncülük-önderlik" etiketi ile konulmasındaki akıl dışı trajedinin, partililerce halen görülmüyor ve eleştiriye konu edilmiyor olması, işte bu duygusal-örgütsel bağlılıkla açıklanabilir. İşçi Partisi'nde, eleştirel-sorgulayıcı aklın, örgütsel, doğrusu lidere bağlılıktan öne geçtiği durumlarda ne olduğunu ise, kendi anılarımızdan *ölüm acıları* ile anımsıyor ve

bu özeleştirini noksanlığını *doğal* karşılıyoruz.

İşçi Partisi önderliği, *Ulusal Kanal* ve *Aydınlık* gibi doğrudan elinde bulundurduğu örgütsel yayın organları dışında, diğer “ulusal duyarlılık sahibi” basılı ve görsel basın, ve daha çok aynı doğrultudaki kitle örgütlerinin aracılığı ile de, bu tekil propagandayı, tek gündem maddesi olarak örgütüne ve dışarıya dayatıyor; bu propaganda furyası, biçimsel ve nicelik yönünden, Ergenekon sözde soruşturmasındaki işbirlikçi yeriyle Nur-Fethullah Hoca cemaati medyasının karşıt yöndeki yayınlarına benzer, açık bir dayatmaya dönüşmüş durumdadır; bununla birlikte, yukarıda değinildiği gibi, azınlık da olsa, bu propagandanın muhatabı olan kitlede, bu konuda herhangi bir rahatsızlık belirtisi, herhangi bir eleştiri de dile getirilmiş değildir. Bu dayatma, salt Perinçek’in de bu sözde soruşturma kapsamında iki yılı geçkin süredir tutsak ediliyor olması ile açıklanamaz; bu tavır, Perinçek’in kişisel durumu ile olan bağı kadar ve belki daha çok, bürokrasiye, özellikle silahlı olanına dönük bir beklentinin ifadesidir; “ulusal sol”, kurtuluşu, halktan değil, halen, ordudan beklemektedir; bu, açıktır.

Diğer yandan, Tuncay Özkan’ın “Yeni Parti”si, başta Osman Pamukoğlu olmak üzere, emekli subayların politik girişimleri gibi birtakım “ulusalcı” oluşum örneklerinin, bahar çiçekleri gibi peşpeşe açılması, sol ulusalcılığın” ileri sürdüğü gibi, sol-anti-empyralist bir tabandan değil, tersine, sağcı, milliyetçi bir tabandan yükselmekte olduğunu gösteriyor. Sonuç, “vatan-rejim elden gidiyor” temalı, milliyetçi söylemli, politik bir “ulusal cephe”nin oluşumunda yer alma sürecindeki “sol”un görüntüsü, küreselleşmenin dinsel-etnik boyutlu etkileriyle giderek sağcılaşan sağa yanaşmak için, her geçen gün daha da sağa sapıyor oluşundan başka bir şey değildir. Bugün İşçi Partisi, ve daha ileri bir örnek olarak, İşçi Partisi kökenli bir ekibi temsil eden Türk Solu dergisi ve onun sözde politik-örgütsel deneyi olarak Ulusal Parti somutluğunda görünen, ve sol düşünce bir yana, akıl dışılığı varan milliyetçileşme eğiliminin, en basit açıklaması budur.

Yönvari bir aydın-entelektüel birikim yoksunluğu dışında, MDD’nin günümüz temsilciliğinin, ‘60ların sonuna bakarak, daha önemli bir yoksunluğu, toplumsal zemininde gözleniyor. Günümüz MDD temsilciliği, üniversite öğrencisi bir grup dışında, orta yaşın üzerinde devlet görevlisi olma özelliği genellenebilir, çok azınlık bir kitleyi temsil etmektedir; günümüz MDD temsilciliğinin arkasında, ‘68 benzeri, yüzünü siyasal iktidara dönmüş bir gençlik rüzgarı yoktur. *Türkiye Gençlik Birliği* gibi denemeler, mevzii savunması stratejisi içinde, kuşkusuz gerekli ve yararlı olmakla birlikte, alan savunmasında yeterli derinliği sağlayabilme olanağından uzaktır; çünkü, TGB’ye özgü bir özellik olmamak kaydıyla, bu tür, kampüs merkezli gençlik örgütlülüğü, sınıfsal altyapısındaki yelpazenin genişliği ile, faşizmin en basit saldırısı karşısında dağılma potansiyeline her zaman sahip olmaktadır; çünkü, gençlik çağı psikolojisinin sonucu olarak, gençlik örgütlenmelerinin doğasında, önceden belirlenmiş bir hedef için ve ona dönük olarak değil, bir başkasının hedefine karşıtlık temalı kuruluş vardır; gençlik örgütlerini, ne için değil, neye karşı kuruldukları tanımlar; 28 Şubat sürecinde kampüslerde bahar çiçeği gibi açılan Atatürkçü öğrenci örgütlenmelerini var eden etkenin Refah Partisi karşıtlığı olması gibi, bugün, TGB’yi tanımlayan, akp karşıtlığıdır. Bir yandan, 12 Eylül faşizminin ilkökul süreçlerinden, başlayan kişilik oluşturma politikalarının başarılı sonucu diğer yandan, 12 mart’tan başlayarak YÖK’e varan akademik alanın sınırlandırılması, giderek bir kışlaya çevrilmesi ile, kabul etmek gerekir ki, eldeki gençlik kuşağı, bir ‘68 değildir; bugünün MDD eğilimli kuşaklarının, ‘68’in açık, somut Sosyalist taleplerini dillendirmesi beklenemez, ve bu saptamanın tersi, nesnel koşullar ışığında, iyimserliğin değil, düşselliğin ifadesi olmaktadır. Böylelikle, İşçi Partisi öncülüğündeki “ulusal sol” çizginin, Sosyalist solla olduğu kadar, ‘60’lardaki MDD tezleri ile olan teorik ve pratik bağları da giderek zayıflamaktadır; bu hali ile, İşçi Partisi’nin politikası, her geçen gün, bürokrasiye, dolayısıyla sağa daha çok yaklaşarak emekçi halktan ve doğal olarak Sosyalizm’den, Sosyalistler’den uzaklaşma, yalnızlaşmadır.

Sonuç olarak, bugünün MDD tezi öncülüğü, ciddi dozajda bir yozlaşma içindedir; bu durumu ile, MDD tezi, ‘60’ların başından bu yana sahip olduğu Türkiye solunun merkezindeki etkili yerini, geri dönüşsüz olarak yitirme süreci içindedir. Bu ise, asıl tehdit ve asıl tehlikedir.

Sonuç

Kendisi de bir öncekinin, Kemalizm’in devamı ve tamamlayıcısı olmak üzere yola çıkarak gelen 27 Mayıs İhtilali’nin, tıpkı kendisi gibi devamı ve tamamlayıcısı olmak iddiasıyla yola çıkan ve kişisel anı yazımları ve anlatımları ile, sol eğilimli olduğu nakledilen başarısız 9 Mart askeri girişiminin yerine,

onu ikame etmek üzere getirilen 12 Mart faşist sürecinin, az öncesinden başlayarak, *Devrim - Avcıoğlu* merkezli MDD tezleri, burjuva sınıfsal doğası gereği, Türkiye entelektüel düzeyi koşulları karşısında ister istemez, bürokratizme, seçkinciliğe iltica etmek zorunda idi, gitti ve başarısız oldu; MDD tezlerinin başarısızlığının bedelini, 12 Mart ve 12 Eylül faşizmleri boyunca tüm Türkiye halkı, yıllar boyunca, darağaçlarında, işkence tezgahlarında, nazi toplama kampı benzeri Mamak tutsaklıklarında, canları ile ödedi. Bugünse, 28 Şubat ve sonrasında, devamı olarak yola çıkan fakat gelemeyen 2003-2004 askeri darbe girişimleri de, tıpkı kendinden öncekiler gibi, kendinden önce yarım kalanların, *bu kez hepsini* tamamlamaya aday olarak yola çıktılar; ve tıpkı öncülleri gibi, başarısızlıklarının getirdiği faşizmdir, akp faşizmidir; Türkiye Halkı'nın onlarca yılla ve yine canla bedel ödemesidir, daha da ödeyecek olmasıdır. Bu, Einstein'ın ünlü sözünü anımsatan, onlarca yıllık süreç içinde kezlerce ve kezlerce denenerek hep aynı kötü, karanlık sonucu vermiş olan deneyin, bugün, bir kez daha, farklı bir sonuç vereceği beklentisi ile yeniden gündeme getirilmesi, bir kez daha, *"ordu-millet elele - ordu göreve"* söylemleri ile postali çağırın sivil acziyet mantığı, bilerek veya bilmeyerek, ülkeye bedel ödetmeye adaydır; bu olasılık karşısında, bugünün devrimcilik, yurtseverlik görevi, Nato üyeliğinin ötesinde, *"Ordu Yardımlaşma Kurumu (Oyak) üstünden Renault-Mais, Axa gibi "ortaklıkları" ile ulus aşırı küresel sermaye ile doğrudan ekonomik, dolayısıyla sınıfsal bağlar kurmuş ve geliştirmiş olan militarizmin,, kapitalizmin zor gücü olduğu gerçeğinin, bilincin en kuytu köşesine kazındığı, bir anti-kapitalist, anti-kapitalist olduğu kadar anti-emperyalist ve her ikisi olduğu kadar da anti-militarist, demokratik politik farkındalık ve kuşkusuz eylemselliktir.*

Özetle, Türkiye Sosyalist hareketinin bugün gereksindiği, *"emperyalizme karşı olabildiğince geniş bir ulusal cephe"* kurma tasarımı ve amacı ile, daha geniş alana seslenme kaygısıyla, Lenin'in Nisan Tezleri'nde *"Eskiden yapıldığı gibi, burjuva devrimi tamamlama sorununu ortaya atmak, canlı Marksizm'i ölü metinlere feda etmek demektir."* diyerek gösterdiği ve kaçınılması yönünde uyardığı, kuramsal sağlamlıktan ödün vermeyi bir çare, olanak olarak değerlendirmeme yeteneğidir. Bu bağlamda, devrimci kuram-devrimci eylem birliği ve tutarlılığında ısrardır; ve bunun yolu da, örgütsel bağlılığı, fanatizme, neredeyse bir tekke-mürid ilişkisine çeviren köktenci anlayışın tutsaklığından arınmak için bilimsel-sorgulayıcı aklı, eleştiri-özeleştiri süreçlerini gerektiği gibi kullanmaktan geçiyor.

Geleceği kucaklayacak gençlerin, *"neden ve nasıl böyle oldu?"* diye sorabileceği günlerin umuduyla ve 28 Şubat "kahramanı ve kurbanı" arkadaşım Erkin'in toprağına selam ederek bitiriyorum.⁹

Vedat KOÇAL

vedat.kocal@politikadergisi.com

Kaynakça:

1

<http://politikadergisi.com/makale/yiginin-icinde-kaybolanlara-pusula-ya-da-tezlere-ilk-ondeyis-segui-il-tuo-corso-e-lascia-dir-> [2]

2-9

<http://politikadergisi.com/makale/o-guzel-insanlar-ve-o-guzel-gunler-ustune-ii-biz-80liler-yitik-bir-kusagin-oykusu-erkin-yurda> [3]

3

<http://politikadergisi.com/okur-makale/catidan-once-zemin-etudu-turkiye-solundan-kurt-sagina-kurt-dinamiginin-donusumu> [4]

<http://politikadergisi.com/okur-makale/kurt-sorunu-uzerine-savasin-diyalektigi> [5]

4

<http://politikadergisi.com/makale/genelkurmay-eski-baskaninin-tutuklanmasi-baglaminda-bir-tarihsel->

[yeniden-gosterim-12-mart-sah](#) [6]

⁵ <http://politikadergisi.com/okur-makale/10-kasim-yazisi-bir-siyasal-kisilik-analizi-olarak-ataturkcu-kemalist-karsilastirmasi> [7]

⁶ <http://politikadergisi.com/okur-makale/29-ekim-yazisi-peki-ama-biz-neyi-aniyoruz> [8]

⁷ Alevi sorunsalına ilişkin bir çalışmamız için bkz.
<http://politikadergisi.com/makale/1978-maras'indan-mayis-2010-ankara'sina-bakis-basarili-bir-toplum-muhendisligi-projesi-olarak> [9]

⁸ <http://politikadergisi.com/okur-makale/hocam-bu-teror-kime-hizmet-ediyor> [10]

Genç okur için önerilen kaynakça

Ahmad, Faroz, *“İttihatçılıktan Kemalizm’e”*, Çev: Fatmagül Berktaş, Kaynak Yay,1998

Atalay, Gülşah, *“Türkiye’de Sosyalist Sol akımın dönüşümü ve Doğu Perinçek”* Trakya Üniv. Sos.Bil. Enst. Yüksek Lisans Tezi, 2009

Atılğan, Gökhan, *“Yön-Devrim Hareketi: Kemalizm ile Marksizm arasında geleneksel aydınlar”* Yordam Kitap, 2008

Avcıoğlu, Doğan, *“Atatürkçülük, Milliyetçilik, Sosyalizm”*, İleri yay. 2006

Avcıoğlu, Doğan, *“Türkiye’nin Düzeni”*, Tekin yay. 1984

Avcıoğlu, Doğan, *“Devrim ve Demokrasi üzerine”*, Tekin yay. 1980

Aydemir, Şevket Süreyya, *“İnkılap ve Kadro”*, Bilgi yay.1967

Aydemir, Güler, *“Türkiye sol tarihinde yöntem ve tartışmalar”* Yazılama Yay. 2010

Kıvılcımlı, Dr. Hikmet, *“27 Mayıs ve Yön hareketinin sınıfsal eleştirisi”* Sosyal İnsan yay. 2008, (Şu bağlantıdan okunabilir: http://kutuphane.halkcephesi.net/Hikmet_Kivilcimli/yon.html [11])

Küçük, Yalçın, *“Türkiye üzerine tezler I-II-III”*, 1978, 1979, 1986

Pusat, Devrim, *“Militarizmin Tarihsel Sürekliliği: Ordu ve Siyaset”*, Nam yay. 1996

Özdemir, Hikmet, *“Yön Hareketi: kalkınmada bir strateji arayışı”*, Bilgi yay. 1986

Stephenson, Chris, *“Kemalizm’den sonra sol nereye?”*, Marx-21, s:1, Kış 2011 içinde

Şener, Mustafa, *“Türk solunda Üç Tarz-ı Siyaset, YÖN, MDD ve TİP”* Yordam Kitap, 2010

Uzun, Cem, *“Kemalizm sol değil”* İde yay, 2004

Yalçın, Hasan, *“68’in sırrı”* Kaynak yay, 2005

Yetkin, Çetin, *“Soldaki bölünmeler”* Toplumsal Dönüşüm Yay, 1998

Zorlu, Melek, *“TKP’den TİP’e Sol Kemalizm’in bir örneği: Milli Demokratik Devrim (MDD)”* Marx-21 Kış/2011 içinde, s: 80-117

Yorumlar

- [Bilim/Kuramsal](#) [12]
- [Güncel](#) [13]
- [İç Siyasa](#) [14]
- [Tarih](#) [15]
- [Terör](#) [16]
- [Toplumsal](#) [17]

Kaynak URL (09/05/2024 - 14:00 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/28-subat-yazisi-15-yildonumunde-28-subata-reddiye-bir-elestiri-ozelestiri-raporu>

Bağlantılar:

- [1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/vedat-kocal>
- [2] <https://www.politikadergisi.com/.../makale/yiginin-icinde-kaybolanlara-pusula-ya-da-tezlere-ilk-ondeyis-segui-il-tuo-corso-e-lascia-dir->
- [3] <https://www.politikadergisi.com/.../makale/o-guzel-insanlar-ve-o-guzel-gunler-ustune-ii-biz-80liler-yitik-bir-kusagin-oykusu-erkin-yurda>
- [4] <https://www.politikadergisi.com/.../okur-makale/catidan-once-zemin-etudu-turkiye-solundan-kurt-sagina-kurt-dinamiginin-donusumu>
- [5] <https://www.politikadergisi.com/.../okur-makale/kurt-sorunu-uzerine-savasin-diyalektigi>
- [6] <https://www.politikadergisi.com/.../makale/genelkurmay-eski-baskaninin-tutuklanmasi-baglaminda-bir-tarihsel-yeniden-gosterim-12-mart-sah>
- [7] <https://www.politikadergisi.com/.../okur-makale/10-kasim-yazisi-bir-siyasal-kisilik-analizi-olarak-ataturkcu-kemalist-karsilastirmasi>
- [8] <https://www.politikadergisi.com/.../okur-makale/29-ekim-yazisi-peki-ama-biz-neyi-aniyoruz>
- [9] <https://www.politikadergisi.com/.../makale/1978-maras%27indan-mayis-2010-ankara%27sina-bakis-basarili-bir-toplum-muhendisligi-projesi-olarak>
- [10] <https://www.politikadergisi.com/.../okur-makale/hocam-bu-teror-kime-hizmet-ediyor>
- [11] http://kutuphane.halkcephesi.net/Hikmet_Kivilcimli/yon.html
- [12] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/bilimkuramsal>
- [13] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>
- [14] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>
- [15] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/tarih>
- [16] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/teror>
- [17] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>